

کارت زرد انقلابیون
به دولت

صفحه ۱۱

صورت مسأله

در فاز آخر مذاکرات

مهدی محمدی

مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ در حال ورود به فاز آخر است. بزودی گفت‌وگوهایی شروع خواهد شد که ادعا می‌شود یا به یک تفاهم کامل منجر می‌شود یا به یک بحران کامل. آمریکایی‌ها می‌گویند ضرب‌الاجل نوامبر ۲۰۱۴ تمدید نخواهد شد. بویژه در کنگره در این باره صراحت زیادی به خرج داده شده است، اگرچه مقام‌های دولت اوباما سعی کرده‌اند کمتر صریح باشند. تیم ایرانی اما آشکارا گفته است به حصول یک توافق نهایی خوشبین است. گزارشی که اعضای تیم مذاکره‌کننده ایرانی بارها از آن استفاده کرده‌اند این است که توافق شدنی است اما اگر نشود، فاجعه‌ای رخ نخواهد داد. این جمله خوبی است ولی تنها زمانی جدی گرفته خواهد شد که در حد سخن باقی نماند و با رفتار مقام‌های دولتی هماهنگ باشد. جمله‌ای که تاکنون از تیم مذاکره‌کننده نشنیده‌ایم ولی اکنون زمان بیان آن فرارسیده است این که اگر خطوط قرمز ایران مراعات نشود هیچ توافقی رخ نخواهد داد. آنچه اکنون اهمیت دارد این است که ببینیم مذاکرات هم از حیث فنی و هم از حیث راهبردی دقیقاً در کجا قرار دارد و مسیرهای

متمم احتمال در آینده چیست.

این نوشته صرفاً به بحث‌های راهبردی می‌پردازد. در نوشته بعدی، ابعاد فنی مسأله را به بحث خواهیم گذاشت.

به لحاظ راهبردی ۳ مسأله زیر تعیین‌کننده این است که معامله نهایی شکل خواهد گرفت یا نه.

۱- نخستین، مسأله این است که تحریم‌ها واقعا برداشته خواهد شد یا نه. مسلماً دستکاری کردن قوانین و مقررات مربوط به تحریم‌ها بی‌آنکه تلاش واقعی برای برقراری روابط ایران با اقتصاد جهانی صورت بگیرد، ایران را راضی نخواهد کرد. ایران برنامه هسته‌ای خود را محدود نمی‌کند که در ازای آن یک قطعنامه از شورای امنیت تحویل بگیرد که

معلوم نیست کسی در عمل آن را اجرا خواهد کرد یا نه. درون جامعه جهانی موانع واقعی برای تجارت با ایران تعبیه شده و کسانی در تحریم‌ها منافع کلان پیدا کرده‌اند. اگر آمریکایی‌ها می‌خواهند به یک توافق نهایی با ایران برسند باید اراده‌ای واقعی از خود نشان دهند که ایران باور کند آنها می‌خواهند چنین اراده‌ای مطلقاً مشاهده نمی‌شود. نه در عمل و نه روی کاغذ حتی علامتی نیست که آمریکا در پی تعدیل تحریم‌ها باشد بلکه برعکس آمریکایی‌ها در مسیری در حال حرکتند که معنای روشن آن این است که حتی اگر توافق نهایی انجام شود تغییر

چندانی در وضعیت روابط ایران با اقتصاد جهانی حاصل نخواهد شد. تیم مذاکره‌کننده ایرانی باید تکلیف این موضوع را کاملاً روشن کند که در ازای امتیازهای هسته‌ای که واگذار می‌شود دقیقاً در حوزه تحریم‌ها چه چیزی به دست خواهد آمد؟ آیا

برای دولت آقای روحانی راضی کننده است که مثلاً رئیس‌جمهور آمریکا فرمان‌های اجرایی تحریم ایران را تعلیق کند یا شورای امنیت قطعنامه‌ای بدهد و قطعنامه‌های پیشین تحریم را منتفی اعلام کند ولی در عمل نه باتکی پول ایران را منتقل کند

نه شتر کتی با ایران قرارداد ببندد؟ آیا این چیزی است که ما در پی آن هستیم؟

۲- مسأله دوم این است که پس از توافق نهایی قرار است در محیط امنیت ملی ایران چه تغییری حاصل شده و شاخص‌های امنیت ملی ما در چه جهتی جابه‌جا شود؟ به لحاظ استراتژیک آمریکایی‌ها

حصول هرگونه توافق نهایی را به معنای تغییر محاسبات ایران از ژئوپلیسی خواهند کرد و بلافاصله این موضوع از سوی محافل راهبردی مطرح خواهد شد

که اگر محاسبات ایران در این حوزه تغییر کرده، چرا نباید در حوزه‌های دیگر تغییر کند.

ادامه در صفحه ۱۲

امیر فرزاد اسماعیلی، فرمانده قرارگاه پدافند هوایی: هواپیمای حامل سربازان آمریکایی را با اجبار جنگنده‌ها به زمین نشانیدیم

روایت کامل از فرود خبرساز

صفحه ۲

صفحه ۲

خود پر کردند، به طوری که همه‌کس در پیرامون امام یقین کردند که مأمون با نیت سوء حضرت را از وطن خود دور می‌کند».

۲- «هنگامی که در مرو پیشنهاد ولایتعهدی آن حضرت مطرح شد، حضرت بشدت استنکاف کردند و تا وقتی مأمون صریحاً آن حضرت را تهدید به قتل نکرد، وقت را نپذیرفتند. این مطلب همه‌جا پیچید که علی بن موسی‌الرضا ولایتعهدی و پیش از آن خلافت را که مأمون به او باصرا پیشنهاد کرده بود، نپذیرفته است [...] خود امام از هر فرضی، اجباری بودن این منصب را به گوش این و آن می‌رسانند، همواره می‌گفتند من تهدید به قتل شدم تا ولایتعهدی را قبول کردم».

۳- «با این همه، علی بن موسی‌الرضا فقط بدین شرط ولایتعهدی را پذیرفت که در هیچ‌یک از شئون حکومت دخالت نکند و به جنگ و صلح و عزل و نصب و تدبیر امور نپردازد. [...] اسام در همان حال که نام ولایتعهدی را پذیرفتند، اما با اراده و با اعتماد کامل به امام رضا علیه‌السلام برای حفظ جانشان نبود که تسلیم خواسته مأمون و پذیرش ولایتعهدی شدند، بلکه ایشان می‌دانستند با کشته‌شدن ناسامانی‌های بسیاری به وجود خواهد آمد»؛ از جمله اینکه:

۱- آشوب و آشفتگی تمام پایگاه‌های مردمی امام رضا علیه‌السلام را فرامی‌گرفت و این سرآغازی می‌شد بر کشتار گسترده خاندان و یاران آن حضرت.

۲- قیام‌های مسلحانه‌ای بدون تأمل و روال منطقی به راه می‌افتاد که فاقد هرگونه نظم و نسقی می‌بود.

اینها دلایلی بود که چه‌بسا امام رضا علیه‌السلام را به پذیرفتن پیشنهاد الزامی ولایتعهدی مأمون واداشت.

حال با چنین پیشامدی، امام علیه‌السلام با نشان دادن یک ترمش، از این فرصت پیش‌آمده برای احیای سنت‌های فراموش شده، از میان برداشتن بدعت‌ها، بسجج توانمندی‌ها، خنثی کردن برنامه‌های مأمون برای آینده و تصحیح اندیشه‌ها و مفاهیم نادرست سیاسی، نهایت استفاده را بردند. ایشان در عین پذیرفتن ولایتعهدی، برای پیشبرد برنامه‌های مدنظرشان و ناکام گذاشتن مأمون در دستیابی به اهدافش، تدابیری را نیز اتخاذ کردند که به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

۱- «هنگامی که امام را از مدینه به خراسان دعوت کردند، آن حضرت فضای مدینه را از کراهت و ناراضی

واقع‌بینانه فکر می‌کرد. گمان زیاد بر این است که فاصله ۱۵ ساله بعد از شهادت امام هفتم تا آن روز و بویژه فرصت ۵ ساله جنگ‌های داخلی، جریان تشیع را از آمادگی بیشتری برای برافراشتن پرچم حکومت علوی برخوردار ساخته بود».

مأمون برای حل این مشکل، تدبیری دیگر اندیشید و امام رضا علیه‌السلام را با تحمیل پذیرش پیشنهاد الزامی ولایتعهدی، به سوی خراسان کشاند. قطعاً اقدام مأمون به انتصاب امام رضا علیه‌السلام در این مقام، برآمده از دوستی و محبت نسبت به اهل بیت نبود، زیرا دوستی و ارادت مأمون فقط وقتی قابل تأیید و تصدیق بود که او از قدرت کناره‌گیری می‌کرد و آن را به امام می‌سپرد. جنگ ۵ ساله مأمون با برادرش برای کسب حکومت نیز شاهدهی بر شدت دلشستگی او به قدری است که فرضیه دوستی او با اهل بیت را رد می‌کند.

اجملاً می‌توان انگیزه مأمون در پیشنهاد ولایتعهدی به امام رضا علیه‌السلام را این‌گونه برشمرد:

۱- خاموش کردن قیام‌ها: «ولیس و مهم‌ترین آنها، تبدیل صحنه مبارزات حاد انقلابی شیعیان به عرصه فعالیت سیاسی آرام و بی‌خطر بود».

مأمون می‌خواست یکبار آن خفا و استتار را از این جمع مبارز بگیرد و امام را از میدان مبارزه انقلابی به میدان سیاست بکشاند و بدین وسیله کارایی نهضت تشیع را که بر اثر همان استتار و اختفا روزبه‌روز افزایش یافته بود، به صفر برساند».

۲- مشروعیت‌بخشیدن به حکومت: انگیزه دیگر «تخطئه مدعیان تشیع مبنی بر غاصبانه بودن خلافت‌های اموی و عباسی و مشروعیت دادن به این خلافت‌ها بود».

۳- کنترل امام: «مأمون با این کار، امام را که همواره یک کانون معارضه و مبارزه بود، در کنترل دستگاه‌های خود قرار می‌داد و به‌جز خود آن حضرت، همه سران و گردنکشان و سلحشوران علوی را نیز در سیطره خود درمی‌آورد».

۴- جدا کردن امام از مردم: «اینکه امام را که یک عنصر مردمی و قبله امیدها و مرجع سؤال‌ها و شکوه‌ها بود، در محاصره مأموران حکومت قرار می‌داد و رفته‌رفته رنگ مردمی بودن را از او می‌زدود و میان او و مردم و سپس میان او و عواطف و محبت‌های مردم فاصله می‌گفتند».

۵- کسب وجهه برای خود: «هدف پنجم این بود که انداختن او برای مقابله با شیعیان و علویان می‌توانست همانند خلفای سلف خود، برخورد سخت و ناسامانی در پیش گیرد اما تجربه تلخ برخوردهای هارون الرشید با امام موسی‌کاظم علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت، در مقابل چشمان او بود. هارون حتی با زندانی کردن و مسوم کردن امام کاظم علیه‌السلام نتوانسته بود گسترش فعالیت‌های شیعیان جلوگیری کند: «شاید دینداران می‌کاهد و بر آبروی دنیاطلبان می‌افزاید».

۶- تبدیل کردن امام به توجیه‌گر اعمال حکومت: «در

درسی از سیره معصومین

امام رضا(ع) و سیاست در برابر طاغوت

مصطفی طاهری

پندار مأمون، امام با این کار به یک توجیه‌گر دستگاه خلافت بدل می‌شد.

■ **سیاست امام در برابر پذیرش ولایتعهدی**

پندار مأمون، امام با این کار به یک توجیه‌گر دستگاه خلافت بدل می‌شد.

واقع‌بینانه فکر می‌کرد. گمان زیاد بر این است که فاصله ۱۵ ساله بعد از شهادت امام هفتم تا آن روز و بویژه فرصت ۵ ساله جنگ‌های داخلی، جریان تشیع را از آمادگی بیشتری برای برافراشتن پرچم حکومت علوی برخوردار ساخته بود».

مأمون برای حل این مشکل، تدبیری دیگر اندیشید و امام رضا علیه‌السلام را با تحمیل پذیرش پیشنهاد الزامی ولایتعهدی، به سوی خراسان کشاند. قطعاً اقدام مأمون به انتصاب امام رضا علیه‌السلام در این مقام، برآمده از دوستی و محبت نسبت به اهل بیت نبود، زیرا دوستی و ارادت مأمون فقط وقتی قابل تأیید و تصدیق بود که او از قدرت کناره‌گیری می‌کرد و آن را به امام می‌سپرد. جنگ ۵ ساله مأمون با برادرش برای کسب حکومت نیز شاهدهی بر شدت دلشستگی او به قدری است که فرضیه دوستی او با اهل بیت را رد می‌کند.

اجملاً می‌توان انگیزه مأمون در پیشنهاد ولایتعهدی به امام رضا علیه‌السلام را این‌گونه برشمرد:

۱- خاموش کردن قیام‌ها: «ولیس و مهم‌ترین آنها، تبدیل صحنه مبارزات حاد انقلابی شیعیان به عرصه فعالیت سیاسی آرام و بی‌خطر بود».

مأمون می‌خواست یکبار آن خفا و استتار را از این جمع مبارز بگیرد و امام را از میدان مبارزه انقلابی به میدان سیاست بکشاند و بدین وسیله کارایی نهضت تشیع را که بر اثر همان استتار و اختفا روزبه‌روز افزایش یافته بود، به صفر برساند».

۲- مشروعیت‌بخشیدن به حکومت: انگیزه دیگر «تخطئه مدعیان تشیع مبنی بر غاصبانه بودن خلافت‌های اموی و عباسی و مشروعیت دادن به این خلافت‌ها بود».

۳- کنترل امام: «مأمون با این کار، امام را که همواره یک کانون معارضه و مبارزه بود، در کنترل دستگاه‌های خود قرار می‌داد و به‌جز خود آن حضرت، همه سران و گردنکشان و سلحشوران علوی را نیز در سیطره خود درمی‌آورد».

۴- جدا کردن امام از مردم: «اینکه امام را که یک عنصر مردمی و قبله امیدها و مرجع سؤال‌ها و شکوه‌ها بود، در محاصره مأموران حکومت قرار می‌داد و رفته‌رفته رنگ مردمی بودن را از او می‌زدود و میان او و مردم و سپس میان او و عواطف و محبت‌های مردم فاصله می‌گفتند».

۵- کسب وجهه برای خود: «هدف پنجم این بود که انداختن او برای مقابله با شیعیان و علویان می‌توانست همانند خلفای سلف خود، برخورد سخت و ناسامانی در پیش گیرد اما تجربه تلخ برخوردهای هارون الرشید با امام موسی‌کاظم علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت، در مقابل چشمان او بود. هارون حتی با زندانی کردن و مسوم کردن امام کاظم علیه‌السلام نتوانسته بود گسترش فعالیت‌های شیعیان جلوگیری کند: «شاید دینداران می‌کاهد و بر آبروی دنیاطلبان می‌افزاید».

۶- تبدیل کردن امام به توجیه‌گر اعمال حکومت: «در

نگاه

است که رهبر انقلاب با استفاده از سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را در مواجهه با کشور‌های ۵۰+۱ در موضوع پرونده هسته‌ای مشخص کرده‌اند. پیش از این نیز ایشان در سال ۱۳۷۵ در دیدار با مسئولان وزارت امور خارجه و نمایندگان سیاسی کشور، عرصه دیپلماسی را «میدان نرمش‌های قهرمانانه» خوانده بودند اما این تعبیر را اولین بار برای تدبیر امام حسن علیه‌السلام و پذیرش صلح در برابر معاویه به کار برده و آن را «پرشکوه‌ترین نرمش قهرمانانه تاریخ» نامگذاری کرده بودند.

به نظر می‌رسد این‌گونه «مانور هنرمندانه» در سیره دیگر ائمه علیهم‌السلام نیز قابل ملاحظه و تطبیق باشد و ماجرای «پذیرش ولایتعهدی توسط امام رضا علیه‌السلام» از دیگر مصادیق آن است. البته قطعاً و لزوماً در نمونه‌هایی‌های تاریخی و در این‌گونه استاده‌ها و درس گرفتن‌ها برای امروز، باید به «وجه شباهت» توجه داشت و از تطبیق در دیگر موارد خودداری کرد. امام رضا علیه‌السلام در مانور هنرمندانه پذیرش ولایتعهدی البته به زور تهدید مأمون، هدف کاذبی را مد نظر قرار داده بودند (که توضیح خواهیم داد) و با استفاده از این نرمش در مقابل حکومت طاغوت، در نهایت موفق به تحقق اهدافی کلان و پیشبرد خط اصلی‌ای شدند که دیگر ائمه علیهم‌السلام هم دنبال آن بودند.

■ **انگیزه مأمون از پیشنهاد ولایتعهدی**

مأمون در سال ۱۹۸ هجری قمری و پس از ۵ سال جنگ خونین و خاتمان سوز با برادرش امین - فرزند دیگر هارون الرشید - زمام حکومت و خلافت را به دست گرفت. طرفداران امین سر ناسازگاری با حکومت مأمون گذاشتند و به اعتراض و اقدام علیه آن پرداختند. از سوی دیگر، علویان و شیعیان نیز که حکومت مأمون را طاغوت می‌دانستند، در نقاط مختلف سرزمین پهنسور اسلامی آن روز، اقدام به مبارزه و قیام می‌کردند. علاوه بر آشفتگی و ناسامانی داخلی، چالش‌ها و هم‌آوردی‌های خارجی نیز خطر بزرگ دیگری برای حکومت مأمون و عباسیان به شمار می‌رفت. دولت‌های غیرمسلمان همواره در پی فرصت مناسبی بودند تا حکومت اسلامی - هرچند به‌ظاهر - و کیان اسلام را از میان بردارند.

امام رضا علیه‌السلام از فرصت ۵ ساله جنگ مأمون و امین، برای نشر اندیشه‌ها و عقاید اهل بیت علیهم‌السلام در سراسر سرزمین‌های اسلامی استفاده فراوان بردند. این فعالیت‌ها مأمون را به فکر چاره‌جویی انداخت. او برای مقابله با شیعیان و علویان می‌توانست همانند خلفای سلف خود، برخورد سخت و ناسامانی در پیش گیرد اما تجربه تلخ برخوردهای هارون الرشید با امام موسی‌کاظم علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت، در مقابل چشمان او بود. هارون حتی با زندانی کردن و مسوم کردن امام کاظم علیه‌السلام نتوانسته بود گسترش فعالیت‌های شیعیان جلوگیری کند: «شاید دینداران می‌کاهد و بر آبروی دنیاطلبان می‌افزاید».

۶- تبدیل کردن امام به توجیه‌گر اعمال حکومت: «در

تجرب‌های روز

صبح دیروز در یک بیمارستان دولتی انجام شد

عمل جراحی
امام خامنه‌ای

رؤسای اقوه، مسئولان نظام و برخی شخصیت‌های سیاسی از رهبر انقلاب عیادت کردند

دکتر مرندي: عمل جراحی بدون بیهوشی و با بی‌حسی موضعی انجام شد و وضعیت عمومی ایشان، خوب و کاملاً طبیعی است

نوری مالکی، گزینۀ معاونت نخست‌وزیری

معرفی

کابینه عراق

سرانجام صبح دیروز حیدر العبادی، نخست‌وزیر مکلف عراق فهرست وزیران مورد نظرش برای تشکیل دولت جدید را به پارلمان عراق معرفی کرد تا مجلس آنها را به رای بگذارد. پارلمان شب گذشته نخستین جلسه بررسی صلاحیت‌ها را برگزار کرد. براساس قانون اساسی عراق، کابینه جدید با رای مثبت نیمی از نمایندگان...

احمد تولکی:

تسعیر ارز خلاف

بسته‌شد رکود است

اختیار

آغاز قطع آب مشترکان پر مصرف در کشور

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور از جدیت قطع آب مشترکان پر مصرف که به اختصارها توجیه ندارند خبر داد. محمدرضا جانباز در بیان‌ها افزود: الگوی مصرف یکسانی برای قطع آب در کشور مشخص نشده بلکه با توجه به ملاحظات اقلیمی، تعداد جمعیت و خانوار و بزرگی شهر و روستا این اقدام صورت می‌گیرد. به گفته جانباز، در حال حاضر قطع آب مشترکان پر مصرف در شهرهایی که دچار بحران هستند از جمله اصفهان در حال انجام است و در تهران نیز این کار صورت خواهد گرفت. وی درباره اعمال جریمه نیز تصریح کرد: ممکن است برخی از مشترکان وضع مالی خوبی داشته باشند و جریمه‌ها را نیز پرداخت کنند اما قطع آب می‌تواند به این مسأله کمک کند که حق سایرین را نیز رعایت کنند. وی با تأکید بر اینکه قطع آب مشترکان پر مصرف آخرین راهکار وزارت نیرو در مدیریت مصرف است درباره تکرار قطع آب که زمان آن در یک دوره محدود خواهد بود، گفت: با در نظر گرفتن حداقل نیازهای سلامت و بهداشت در صورت نیاز این کار صورت می‌گیرد. جانباز درباره قطع آب در ساعات پیک یا غیرپیک نیز گفت: در این زمینه حتماً ملاحظات بهداشتی صورت خواهد گرفت و تلاش می‌شود مشکلی برای مشترکان پیش نیاید.

مسابقات قهرمانی جهان

کشتی ایران به ۳ مدال رسید

گروه ورزشی: در نخستین روز رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی جهان، تیم ملی ایران به یک مدال نقره و دو مدال برنز دست یافت. به گزارش «وطن امروز»، روز گذشته رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی جهان در لهستان آغاز شد و تیم ملی ایران در چهار وزن به سه مدال رسید. کمیل قاسمی، حسن رحیمی و محمدحسین محمدیان سه کشتی‌گیر ایران بودند که توانستند سه مدال کسب کنند. کمیل قاسمی در وزن ۱۲۵ کیلوگرم پس از پشت سر گذاشتن حاجی مراد گانسانوف روس به فینال رسید اما در دیدار نهایی برابر طاهار آنگول از ترکیه شکست خورد و به مدال نقره بسنده کرد. او اگر به مدال طلای این وزن می‌رسید، می‌توانست با رکورد مرحوم علیرضا سلیمانی در کسب مدال طلا برابری کند. حسن رحیمی دیگر کشتی‌گیر ایران دیروز پس از قبول شکست برابر ویکتور لیدوف از روسیه به دیدار رده‌بندی رسید و در این مصاف توانست حریف زاپتی را از پیش رو بردارد و به مدال برنز وزن ۵۷ کیلوگرم برسد. محمدیان هم در وزن ۸۶ کیلوگرم در دیدار رده‌بندی عثمانوف از آذربایجان را شکست داد و به مدال برنز رسید تا در روز نخست تیم ملی کشتی ایران به سه مدال برسد.

انا الله وانا اليه راجعون

مراسم تحريم

حاج عبدالرسول مصلحي

پدر بزرگوار حجت الاسلام والمسلمين حیدر مصلحي

وزیر سابق اطلاعات

روز چهارشنبه ۱۹/۹/۹۳ از ساعت ۱۲/۳۰ الی ۱۶

در نارمک - میدان نبوت (هفت حوض) - مسجدالنبی(ص) منعقد می‌باشد.

از طرف خانواده‌های مصلحي، نصیریان، رئیس‌زاده ملجانی، شهیدی و گرمی

بازگشت همه به سوی اوست

برادر ارجمند

جناب حجت الاسلام والمسلمين مصلحي

ممیت وارده را به جنابعالی تسلیت عرض نموده؛ برای آن مرحوم غفران و آموزش و برای شما و خانواده محترم صبر و اجر از درگاه حضرت احدیت مسألت دارم

مهرداد بذریاش

سلام وطن ۶۶۴۱۳۹۴۲

دریچه انعکاس پیام‌های شما از سراسر کشور